

[Forsvarsministeren]

ge forpligtelser, og skulle spørgsmålet om oplagring, der jo ikke er folkeretsstridigt i dag, blive rejst, ville folketingets holdning hertil være bestemmende for den siddende regering. Målet for enhver dansk regering må naturligvis være at søge at sikre, at den danske befolkning ikke udsættes for følgerne af kemisk krigsførelse.

Som nævnt udelukker protokollen ikke produktion og oplagring af kemiske våben. For så vidt angår Warszawapagten er der ikke tvivl om, at den råder over store mængder af forskellige kampstoffer, som kan bringes til anvendelse med artilleri, missiler og fly. Sovjetunionens militære doktriner omfatter brugen af sådanne våben, ligesom de har den fornødne organisation og gennemfører uddannelse heri. Desuden afprøver og oplagrer man løbende kemiske våben.

Hvad NATO angår, eksisterer der i dag et begrænset lager af amerikanske våben i Europa. Spørgsmålet er, om den begrænsede og til dels forældede beholdning er i stand til at opfylde sin afskrækkende mission i overensstemmelse med NATOs strategi. USA har ikke produceret kemiske våben siden 1969, men regeringen har nu forgæves i nogle år søgt kongressen om penge til at starte en produktion af de såkaldte binære gasser. Det er gasser, der først, når to i sig selv ret uskadelige komponenter bringes sammen, bliver giftige. Som situationen er i dag, er der således ikke tilnærmelsesvis mulighed for at opveje den betydelige sovjetiske overvægt.

Situationen omkring kemiske våben er meget langt fra at være ideel. Den danske regering arbejder derfor i FN-regie så aktivt som muligt på at ændre denne situation ved at få fjernet disse våben helt fra Jordens overflade. Der er især grund til at knytte håb til et amerikansk forslag om globalt og totalt forbud mod kemiske våben, der fremkom i dette forår. Forslaget indebærer, at parterne øjeblikkelig ophører med produktion af kemiske våben og senest 10 år efter konventionens ikrafttræden skal have destrueret alle kemiske våben ifølge en plan, som skal overlades en særlig international kommission. Denne skal have indseende med, at parterne overholder de indgæede forpligtelser, bl.a. gennem kontrol på stedet.

Sovjetunionens reaktion har hidtil været afvisende, selv om man dog i visse henseender i de seneste år har opblødt sin holdning

også til spørgsmålet om inspektion på stedet. Sådanne kontrolforanstaltninger er selvsagt helt nødvendige, for at et forbud kan blive effektivt.

Regeringen mener ikke, at ensidige skridt på dette område vil fremme bestræbelserne på at nå frem til et totalt forbud eller styrke vor sikkerhed i den nuværende situation. Selv om der i forslaget er elementer, vi kan støtte allerede som en konsekvens af regeringens løbende politik og folketingets beslutninger, er der andre elementer, vi af indlysende grunde må afvise. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget som helhed.

Løvig Simonsen (S):

Socialdemokratiet har altid været modstander af kemiske og bakteriologiske våben, hvilket også er kommet til udtryk her i folketinget. I sin ordførertale ved behandlingen af forespørgslen vedrørende de europæiske mellemdistanceraketter den 2. maj i år sagde den socialdemokratiske ordfører, hr. Lasse Budtz – Folketingstidende 1983-84, 2. samling, sp. 5278:

»... og desuden må vi selvfølgelig gå imod produktion, oplagring og anvendelse af kemiske og bakteriologiske våben«.

Dette synspunkt var også indeholdt i det forslag om motiveret dagsorden, stillet af socialdemokratiet den 2. maj, som blev vedtaget den 3. maj i år, idet denne dagsorden bl.a. pålagde regeringen at støtte en international aftale om forbud mod produktion, oplagring og anvendelse af kemiske og bakteriologiske våben.

Ligeledes blev denne formulering vedtaget på socialdemokratiets kongres i september i år:

»... at der gennemføres et internationalt forbud mod produktion og anvendelse af kemiske og bakteriologiske våben«.

Under debatten her i sidste uge blev dette synspunkt fastslået med vedtagelsen af den socialdemokratiske dagsorden.

Jeg er enig med forsvarsministeren i, at dette først og fremmest drejer sig om et forbud mod kemiske våben, og jeg er særdeles tilfreds med, at ministeren har levet op til den dagsorden af 3. maj, som ministeren redegjorde for for et øjeblik siden.

De fleste lande har tilsluttet sig Genèveprotokollen af 1925, der forbyder brug af